

**Protokół nr 41/13
z posiedzenia Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta Poznania
w dniu 7 lutego 2013 roku**

Posiedzenie wyjazdowe Komisji Kultury i Nauki RMP, któremu przewodniczył **Przewodniczący Antoni Szczuciński** odbyło się w Bibliotece Raczyńskich przy Placu Wolności 19 w Poznaniu.

W posiedzeniu wzięło udział 9 członków Komisji Kultury i Nauki, co stanowi kworum mogące podejmować prawomocne decyzje oraz zaproszeni goście (zał. nr 1, 2). Zaproszenie na posiedzenie stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Zaopiniowanie PU 778/13 w sprawie nadania nazwy ulicy oraz PU 779/13 zmieniającej uchwałę w sprawie nadania nazw drogom wewnętrznym.
2. Biblioteka Raczyńskich – nowy obiekt, nowe wyzwania.
3. Sprawy wniesione.

Ad 1

Zaopiniowanie PU 778/13 w sprawie nadania nazwy ulicy oraz PU 779/13 zmieniającej uchwałę w sprawie nadania nazw drogom wewnętrznym.

Przewodniczący Antoni Szczuciński powitał zebranych gości oraz podziękował dyrektorowi Wojciechowi Spaleniakowi za zaproszenie na posiedzenie do Biblioteki Raczyńskich.

Następnie oddał głos **Arturowi Witkowskiemu, Przewodniczącemu Komisji Opiniodawczej ds. Nazewnictwa Ulic w Poznaniu**, który przedstawił dwa projekty uchwał. Wcześniej **Przewodniczący** poinformował, że **pan Witkowski** przedłożył na jego ręce pismo informujące o przejściu na emeryturę oraz zawierające podziękowania za długoletnią, satysfakcjonującą współpracę z Komisją. **Przewodniczący Szczuciński** podziękował **panu Witkowskiemu** za współpracę, pogratulował sukcesów i życzył wszystkiego dobrego na dalsze lata.

Artur Witkowski przedstawił projekt uchwały nr 778/13 w sprawie nadania nazwy ulicy. Projekt dotyczy nowopowstającej ulicy na terenie Smochowic. Teren ten objęty jest planem zagospodarowania przestrzennego z 2003 roku. Komisja Opiniodawcza proponuje, zgodnie z uchwałą Rady Osiedla, aby ulica mogła otrzymać nazwę Zygmunta Żuraszka. Rada Osiedla Krzyżowniki w swojej uchwale proponuje jeszcze nazwy 2 innych osób zasłużonych dla tego terenu i jego mieszkańców, m. in. proponowała, aby nadać tej ulicy nazwę ks. Jana Gracza. Komisja poczyniła pewną zmianę do sugestii Rady Osiedli, gdyż przy tej ulicy znajduje się sala Królestwa Świadków Jehowy i Komisja uznała, że nazwa ks. Gracza byłaby niefortunna, gdyż będzie ona pełniła funkcje adresowe. Komisja przekonała Radę Osiedla do propozycji nadania nazwy Zygmunta Żuraszka jako patrona ulicy, który walczył w Szarych Szeregach, więziony był w Forcie VII, szczegóły jego biogramu znajdują się w uzasadnieniu do projektu. Rada Osiedla Krzyżowniki w grudniu 2012 r. pozytywnie zaopiniowała tę propozycję.

Radny Michał Grześ zapytał, czy ks. Jan Gracz zostanie patronem innej ulicy?

Artur Witkowski odpowiedział twierdząco, będzie to ulica obok.

Przewodniczący Szczuciński poddał PU 778/13 w spr. nadania nazwy ulicy pod głosowanie Komisji. Projekt zaopiniowany został pozytywnie w głosowaniu Komisji: za – 7, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

Artur Witkowski przedstawił projekt uchwały nr 779/13 zmieniającej uchwałę w sprawie nadania nazw drogom wewnętrznym. Wyjaśnił, że projekt podyktowany jest potrzebą zmiany uchwały, która w 2009 roku nadała nazwę ulicy Klementyny Hoffmanowej na Strzeszynie, nazwa ta została wówczas nadana w takim zakresie, jaki wynikał z wydanej dla tego obszaru decyzji o warunkach zabudowy z 2003 roku. Zgodnie z tą decyzją została wydzielona ulica, która obsługuje komunikacyjnie fragment osiedla. W roku 2011 został dla tego terenu uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego, który skrócił ulicę, w związku, z czym powstała potrzeba skrócenia zasięgu tej nazwy, o czym mówi projekt uchwały, jest to czynność formalno-prawna. W związku z tym, że projekt nie wprowadza nowej nazwy ulicy, zgodnie ze Statutem Miasta, nie podlega opiniowaniu przez Radę Osiedla.

Przewodniczący Szczuciński poddał PU 779/13 zmieniającej uchwałę w sprawie nadania nazw drogom wewnętrznym pod głosowanie Komisji. Projekt zaopiniowany został pozytywnie w głosowaniu Komisji: za – 7, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

Ad 2

Biblioteka Raczyńskich – nowy obiekt, nowe wyzwania.

Wojciech Spaleniak, dyrektor Biblioteki Raczyńskich, przedstawił genezę przebudowy Biblioteki. Konieczność rozbudowy Biblioteki, postawienia nowego budynku z nowoczesną infrastrukturą, połączonego funkcjonalnie i komunikacyjnie z jej zabytkowym gmachem, wynikała z dotychczasowego stanu lokalowego, który nie zapewniał Bibliotece warunków do rozwoju i w konsekwencji mógłby temu zagrażać spadek zainteresowania społecznego. Biblioteka zabiegała o to kilka lat, ale istniały bariery uniemożliwiające rozbudowę, m. in. grunt na zapleczu Biblioteki pozostawał w wieczystym użytkowaniu TP S.A. oraz przeważało przekonanie, że Miasta nie stać na samodzielne sfinansowanie tak kosztownego projektu. W licznych dyskusjach i sporach Biblioteka wzmacniała swoją pozycję zyskując poparcie opinii publicznej. Realna szansa na realizację projektu pojawiła się dopiero na początku XXI wieku w wyniku wzmoczonej determinacji Biblioteki i dzięki szerokiemu poparciu jej starań przez mieszkańców i pozytywnej w ostateczności decyzji władz Miasta, które wykupiło grunt pod zabudowę oraz dzięki możliwości pozyskania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. Pod koniec 2003 roku został wyłoniony, w drodze otwartego konkursu, projekt architektoniczny rozbudowy gmachu na podstawie, którego powstały projekty budowlane i wykonawcze. Projekt uwzględnia najnowsze tendencje w budownictwie bibliotecznym, w maksymalnym stopniu mieści program użytkowy przewidziany dla nowego budynku. Nowy gmach nie dominuje, nie jest to odrębny budynek, jest to rozbudowa zabytkowej Biblioteki, która pozostanie symbolem Biblioteki Raczyńskich. Koszt inwestycji wynosi 72 mln 700 tys. zł, w tym wkład Miasta w wysokości 43 mln 805 tys. zł, dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 29 mln zł. Funkcje inwestora spełnia Biblioteka Raczyńskich, inwestora zastępczego firma Grontmij Polska z siedzibą w Poznaniu a generalnym wykonawcą jest konsorcjum firm Polimex-Mostostal S.A., Zakład Budownictwa Siedlce oraz Master z Wysokiej Mazowieckiej. W celu prawidłowego zrealizowania projektu dyrektor Biblioteki powołał zespół ds. zarządzania przedsięwzięciem. Kluczową rolę w strukturze Zespołu pełni Komitet Sterujący w skład, którego wchodzi: Dyrektor Biblioteki, Z-ca Dyrektora ds. Administracyjnych – Anna Chwalisz, Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. funduszy europejskich – Piotr Wiśniewski, Kierownik Biura Projektów – Wojciech Ptak. Pozostałe osoby zaangażowane w prace Zespołu to pracownicy administracji i księgowości Biblioteki. Nadzór autorski zapewnia pracownia Jems Architekci. Nowy budynek liczy 7 kondygnacji, w tym podziemia, powierzchnia całkowita wynosi ponad 11 tys. 700 m², w tym 9,5 tys. m² powierzchni użytkowej na cele biblioteczne. Łączna powierzchnia obu budynków wynosi 14 tys. 880 m². W kompleksie główne bloki funkcjonalne Biblioteki uzyskały wyrazistość i autonomię przestrzenną zgodnie z ich charakterem, a przede wszystkim zgodną z interesem i wygodą użytkowników. Budynek wyposażony jest w pełni w narzędzia multimedialne. Przestrzenie publiczne to: podziemia – parking dla pracowników, użytkowników i gości biblioteki, na 30 samochodów, parter – biblioteka dla dzieci, galeria sztuka – sala wystawowa, kawiarnia, I piętro – wypożyczalnia książek i multimedialnych, II piętro – czytelnia ogólna, czytelnia czasopism, multimedialna, informatorium, III piętro – zbiory specjalne, IV i następne kondygnacje – magazyny zbiorów nowych. W sumie docelowo magazyny mogą pomieścić ok. 1 mln woluminów. Ważną cechą nowego budynku jest możliwość elastycznego kształtowania przestrzeni przeznaczonej na poszczególne funkcje Biblioteki. Stary budynek we

współpracy z Miejskim Konserwatorem Zabytków został odnowiony z zewnątrz, nastąpił powrót do dawnego historycznego koloru. Budynek wymaga odnowienia wnętrza, władze Biblioteki będą starać się o refundację kosztów w Ministerstwie. W wyniku przeniesienia zbiorów do nowego gmachu w starym budynku zwolnią się 3 sale, które będą służyły powiększeniu przestrzeni na działalność kulturalną. Biblioteka zyska odpowiadającą jej potrzebom przestrzeń i towarzyszącą jej nowoczesną infrastrukturę, co przełoży się na właściwe warunki przechowywania zbiorów, wzrost efektywności obsługi użytkowników, wzbogaci ofertę kulturalną oraz przyczyni się do wzrostu czytelnictwa.

Dyrektor Spaleniak odniósł się do problemów związanych z funkcjonowaniem kawiarni w nowym budynku spowodowanych zasadami dotyczącymi podatku VAT w projekcie. Projekt zakładał, że VAT, który funkcjonuje w ramach projektu będzie stanowił koszty kwalifikowane, czyli również na VAT Biblioteka uzyska dofinansowanie, co oznacza, że ponad 6 mln zł wróci w formie dotacji unijnej. Przy takiej zasadzie instytucja, która w ten sposób konstruuje projekt, nie może potem przez 5 lat w ramach korzystania z projektu uzyskiwać żadnych przychodów. Podobny problem jest z urządzeniami kserograficznymi, które będą w nowym budynku, również nie można od czytelników pobierać pieniędzy za kserowanie, trzeba na te 5 lat opracować restrykcyjny regulamin, który pozwoli to wytrzymać.

Przewodniczący Rady Grzegorz Ganowicz zwrócił uwagę, że na Politechnice Poznańskiej w Centrum Kongresowym stoją automaty do kawy a także barek funkcjonuje na Uniwersytecie na Wydziale Prawa, a projekty te również były dofinansowane ze środków UE. **Przewodniczący** zasugerował zwrócenie się z zapytaniem do władz uczelni jak poradziły sobie z problemem podatku VAT.

Następnie głos zabrała **dyrektor Anna Chwalisz**, która poinformowała, że podpisane są już wszystkie kontrakty dot. wyposażenia. Przetarg odbył się wiosną ubr., a jesienią podpisano 6 kontraktów na wyposażenie – zakup sprzętu komputerowego, zakup multimedialnych, zakup sprzętu kserograficznego i oprogramowania, zakup informacji wizualnej, zakup oświetlenia i sprzętu pozostałego.

Dyrektor Spaleniak dodał, że inwestycja w stosunku do pierwotnego harmonogramu będzie opóźniona o nie więcej niż 9 m-cy. W czerwcu 2009 r. podpisano umowę z Ministerstwem o dofinansowanie, w październiku 2010, po przetargach, podpisano umowę z generalnym wykonawcą, listopad 2010r. – przekazanie placu budowy wykonawcy, grudzień 2010r. - rozpoczęcie prac budowlanych ziemnych. Pierwotny termin oddania do użytkowania budynku to maj 2012 r. a aktualny termin to 28 lutego 2013 roku. Przyczyny opóźnień: nieprzewidziane kolizje w trakcie prowadzenia prac ziemnych z infrastrukturą podziemną, konieczność aktualizacji projektu w zakresie wyposażenia biblioteki w multimedia, ze względu na postęp techniczny, doprojektowanie okablowania, problemy techniczne z infrastrukturą gazową. Biblioteka jako inwestor, wobec trudnej sytuacji finansowej generalnego wykonawcy, który okresowo utracił płynność finansową, rozwiązała za zgodą władzy wdrażającej programy europejskie problem bezpośredniej płatności podwykonawcom, co w konsekwencji umożliwia realizację inwestycji bez dalszych opóźnień. Pod koniec czerwca br. Biblioteka zostanie otwarta dla publiczności.

Następnie **dyrektor Wojciech Spaleniak** oprowadził członków Komisji oraz pozostałych gości po nowym gmachu Biblioteki.

Przewodniczący Antoni Szczuciński podziękował za możliwość zobaczenia inwestycji przed jej ukończeniem. Dodał, że szkoda, że inwestycja jest opóźniona, jednakże z drugiej strony zaskakujące jest to, że inwestycja jest o prawie 30 mln tańsza w stosunku do zakładanych kosztów finansowych. **Przewodniczący** zauważył, że przy okazji rozbudowy gmachu znikną inne lokale, w których dotychczas mieściły się oddziały Biblioteki: m. in. przy Św. Marcinie i ul. Wronieckiej. Zapytał o ile zwiększy się powierzchnia dla czytelników?

Dyrektor Spaleniak odpowiedział, że w nowym budynku czytelnia pomieści jednorazowo 250 osób, czytelnia na Św. Marcinie mieściła 60 czytelników.

Radny Przemysław Alexandrowicz odniósł się do problemu podatku VAT i zapytał czy można wynająć lokal na kawiarnię podmiotowi z zewnątrz i nie pobierać za to opłat?

Dyrektor Spaleniak wyjaśnił, że nie można uzyskać z projektu przychodu, a nie można użyć lokalu na kawiarnię podmiotowi z zewnątrz, gdyż jest to świadczenie wzajemne, które podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. Dodał, że władze Biblioteki zamówiły ekspertyzę w tej sprawie w renomowanej kancelarii adwokackiej z Warszawy, która m. in. obsługuje agendy ministerialne w sprawach związanych z funduszami europejskimi. Wniosek jest jeden, że nie można tego zrobić.

Radny Marek Sternalski zasugerował użyczenie lokalu na kawiarnię fundacji, która przeznaczy środki na działania statutowe.

Dyrektor Chwalisz podkreśliła, że nie ma takiej możliwości. Przedstawiciele Biblioteki uczestniczyli w szkoleniu w Krakowie organizowanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dot. rozliczania projektów unijnych, prowadzący szkolenie wyraźnie mówili, że jeśli VAT jest kwalifikowany to nie ma takiej możliwości.

Przewodniczący Szczuciński pogratulował inwestorom realizowania z sukcesem tak dużej inwestycji, z jaką wcześniej władze Biblioteki nie miały doświadczeń. Obawy czy Biblioteka ma być inwestorem były duże, ale jak się okazało, decyzja była trafna.

Radny Krzysztof Grzybowski zapytał, kiedy zostanie wniesiona pierwsza książka do biblioteki.

Dyrektor Chwalisz wyjaśniła, że wybrana jest już firma transportowa, pierwsze transporty książek rozpoczną się po 20 lutego.

Joanna Bielawska-Palczyńska, Miejski Konserwator Zabytków, wyraziła zdanie, że inwestycja rozbudowy Biblioteki Raczyńskich jest najciekawszą realizacją architektoniczną prowadzoną obecnie w ścisłym centrum Miasta, doskonale wpisuje się w otoczenie, nie konkuruje ze starym budynkiem, nawiązuje do jego frontonu.

Ad 3

Sprawy wniesione.

Wobec braku spraw wniesionych **Przewodniczący Szczuciński** podziękował za udział w spotkaniu i zamknął posiedzenie Komisji.

Przewodniczący Komisji Kultury i Nauki

Antoni Szczuciński

Protokół sporządziła:
Joanna Muszyńska
Biuro Rady Miasta
13 lutego 2013 roku

